

OBČINAM USTANOVITELJICAM KOCEROD d.o.o.

Zadeva: Pojasnila k osnutku Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v občinah Koroške regije

V skladu s sklepom št. 3, sprejetim na 22. redni seji Sveta ustanoviteljev Kocerod dne 28.2.2019, je delovna skupina v sestavi: mag. Ivan Plevnik (Kocerod d.o.o.), Anita Kosmač (Občina Dravograd), mag. Katja Burja Kotnik (Občina Radlje ob Dravi), Bojan Medved (Občina Ravne na Koroškem), Sašo Blatešič in mag. Lidija Požgan (MO Slovenj Gradec) ter mag. Jelka Klemenc (Medobčinski inšpektorat Koroške) pripravila usklajeno besedilo »Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v občinah Koroške regije.

Besedilo odloka je pripravljeno v celoti na novo. Pri pripravi smo upoštevali pripombe, ki smo jih podali dne 7.5.2018 predsedniku Sveta Koroške regije, vezane na prejšnji predlog odloka. Iz odloka so izpuščene vse določbe, ki so že opredeljene v Uredbi o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (UL RS, št. 33/17).

V Uredbi o odpadkih so podrobno urejena vprašanja, za katera menimo, da jih ni mogoče nadgrajevati in so jih izvajalci javnih služb dolžni neposredno upoštevati pri izvajanju svojih nalog (18. člen – ločeno zbiranje, 19. člen – skladiščenje, 22. člen – predelava odpadkov, 14. člen – obveznost zagotavljanja obdelave odpadkov, 31. člen – vloga za vpis v evidenco zbiralcev odpadkov, 32. člen – načrt zbiranja odpadkov, 33. člen – potrdilo o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, 36. člen – evidence o zbiranju odpadkov, 38. člen – obveznosti izvajalca obdelave, 41. člen – vsebina OVD, ...).

Prav tako so z Uredbo o obvezni občinski gospodarski javni službi podrobno opredeljene vrste komunalnih odpadkov z opisom vsebin (2. člen), dejavnost javne službe zbiranja (3. člen), obveznost uporabnika iz dejavnosti in obveznost uporabnika, ki je posameznik z vključenimi izjemami (4.-6. člen), naloge oskrbovalni standardi, tehnični, vzdrževalni in organizacijski ukrepi (podrobneje o tem v členih od 7 do 23). Vsa ta navedena materija, opisana v podzakonskih aktih, je uporabljiva neposredno, razen določb, ki omogočajo uvedbo višjih standardov, kot so predpisani.

Glede na povedano menimo, da teh določb ni potrebno ponavljati v Odloku, ta materija ni več predmet lokalnega urejanja. Namen Odloka je, da uredi tista področja, za katera ima lokalna skupnost podlago v zakonu ali podzakonskem predpisu (v izvirni ali preneseni pristojnosti).

V predlaganem besedilu smo podrobneje razčlenili samo vprašanja, ki so predmet lokalnega urejanja, kot na primer vrsta in obseg storitev gospodarskih javnih služb, pogoji za

zagotavljanje in uporabo storitev gospodarskih javnih služb, pravice in obveznosti uporabnikov storitev gospodarskih javnih služb, financiranje gospodarskih javnih služb in obračun storitev, nadzor nad izvajanjem gospodarskih javnih služb in kazenske določbe. Pri opredelitvi nosilcev javne službe za vsa tri področja smo sledili sklepu Sveta ustanoviteljev, sprejetega na zadnji seji dne 28.2.2019 in kot nosilca določili družbo Kocerod, v vmesnem času do predaje opravljanja nalog (prehodno obdobje), najpozneje do konca leta 2020, pa kot nosilca nalog zbiranja še obstoječa komunalna podjetja.

V besedilu odloka je veliko pozornosti namenjeno povzročiteljem odpadkov, njihovim obveznostim s ciljem, da so v sistem vključeni vsi potencialni povzročitelji odpadkov in da se poveča odgovornost njihovega ravnanja. Prav tako so natančno definirane naloge izvajalca, njegova odgovornost s ciljem, da se zagotovi enak obseg in standard izvajanja javne službe na celotnem območju občin Koroške regije.

Veliko vprašanj, povezanih z ravnanjem z odpadki, ki niso posebej urejene s tem Odlokom, zlasti glede oskrbovalnih standardov, vrst posod, razvrstitev objektov in naprav, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih standardov, normativov za izvajanje posamezne gospodarske javne službe, je že urejenih v zakonski materiji ali podzakonskih predpisih in jih mora izvajalec pri svojem delu tako in tako upoštevati. Dejstvo je, da je področje ravnanja z odpadki živa materija, ki se mora tekoče usklajevati s spremembami predpisov, tehnološkimi, kulturnimi in sociološkimi značilnostmi ter drugimi dogajanjem v prostoru, zato vrsto tovrstne materije prepuščamo tehničnemu pravilniku. Tehnični pravilnik kot operativni akt, ki ga sprejme Svet ustanoviteljev, bo podrobneje opredelil tehnologijo ravnanja z odpadki in vse, kar je povezano s pogoji in načinom ločenega zbiranja ter standardizacijo posod, prevzemnih mest, obračuna storitev, ...

V poglavju »zbiranje odpadkov« so podrobneje opisani: način ločenega zbiranja na izvoru, uporaba predpisanih posod za odpadke, zbirna prevzemna mesta, priprava odpadkov za prevzem, število predpisanih posod in potek zbiranja posameznih vrst odpadkov. Pri tem smo tudi zaradi celovite obravnave gospodinjstev ohranili možnost prepuščanja manjšega dela gradbenih odpadkov kot izjemo v zbirnih centrih proti plačilu ob dejstvu, da obstaja resna bojazen, da bodo občani v nasprotnem te odpadke prepuščali v druge zabojnike in jih puščali na mestih, ki za to niso predvidena, res pa je, da zakonodaja gradbenih odpadkov ne šteje kot komunalne odpadke in je ta materija urejena v podzakonskih predpisih. Prav tako puščamo možnost, da izvirni povzročitelji na ekoloških otokih poleg komunalne embalaže prepuščajo tudi embalažo, ki ni komunalni odpadek, če si predhodno pridobi dovoljenje izvajalca javne službe (v praksi bo to pomenilo predvsem možnost za povzročitelje, ki v okviru stanovanjskih objektov opravljajo tudi gospodarske dejavnosti – dopolnilno/redno).

V poglavju »obdelava odpadkov« so opredeljene naloge na operativni ravni, ki so povezane z obdelavo in druge storitve, potrebne za nemoteno izvajanje gospodarske javne službe.

Poglavje »obračun storitev« zgolj napotuje na veljavno metodologijo za oblikovanje cen, vse podrobnosti v zvezi z obračunom pa se urejajo s tehničnim pravilnikom. Podrobneje so tudi opredeljene izjeme upravičencev in spremembe podatkov, ki vplivajo na obračun z zagroženo sankcijo v primerih, ko se ugotovi, da je povzročitelj izvajalca oškodoval s posredovanjem netočnih oziroma lažnih podatkov.

V poglavju »program gospodarskih javnih služb in poročanje« je predpisana obveznost, da izvajalec vsako leto pripravi letni program dela javnih služb po predpisani metodologiji.

V Odloku je izvajalcu javne službe tudi podeljeno javno pooblastilo za vodenje katastra gospodarskih javnih služb, to ni materija, ki direktno spada pod gospodarske javne službe, vendar menimo, da je smiselno, da se poveže v okviru enega izvajalca ob dejstvu, da se javna služba izvaja na območju dvanajstih občin. Predlagamo, da se uskladitev in vzdrževanje ter finančna razmerja, ki se nanašajo na vzdrževanje katastra, za posamezno občino uredijo v posebni pogodbi.

V poglavju »vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje javne službe« je opredeljena javna infrastruktura lokalnega in regionalnega pomena v lasti občin, pri čemer je predlagano, da se vsa premična oprema, povezana z izvajanjem vseh treh javnih služb, najpozneje do 31.12.2020 prenese v skupni sklad premične opreme, s katerim razpolaga in upravlja izvajalec javne službe.

V poglavju »nadzor« je opredeljeno, da nadzor, ki je povezan v zvezi z izvajanjem gospodarske javne službe (zakonitost in strokovnost izvajanja) opravlja urad občinske uprave, pristojen za gospodarske javne službe, nadzor nad izvajanjem odloka v delu, ki se nanaša na prepovedana dejanja, opredeljena kot prekršek, pa izvaja medobčinski inšpektorat.

V poglavju »določbe o globah in kršitve« so podrobneje opredeljene vsebine kršitev in višina predvidene kazni tako za izvajalca kot za povzročitelje. V predlogu besedila ostaja odprto vprašanje učinkovitega nadzora v večstanovanjskih objektih ob dejstvu, da obstoječa zakonodaja ne omogoča prenosa odgovornosti na upravnika stavbe.

V poglavju »prehodne in končne določbe« je predvideno, da se določbe, ki določajo skupnega zbiratelja odpadkov, uveljavijo najpozneje do 31.12.2020 oziroma da se določila tehničnega pravilnika, ki mora biti sprejet najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega Odloka, v celoti uveljavijo z dnem prenosa nalog zbiranja na družbo Kocerod.

Predlagano besedilo je usklajeno z imenovanimi predstavniki delovne skupine iz občin: Dravograd, Slovenj Gradec, Radlje ob Dravi in Ravne na Koroškem ter predstavnico Medobčinskega inšpektorata Koroške in je pripravljeno za nadaljnjo obravnavo na pristojnih organih občin.

Priloga:

- Usklajen osnutek Odloka